

عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

دکتر حمیدرضا وکیلی فرد^۱

استاد گروه حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

دکتر قدرت اله طالب نیا^۲

استاد گروه حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

سید محمد علوی^۳

دکتری حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۲۴ بهمن ۱۳۹۷؛ تاریخ پذیرش: ۲۶ خرداد ۱۳۹۸)

هدف این پژوهش، بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران می‌باشد. نمونه پژوهش، متشکل از ۱۹۲ مؤسسه حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران برای دوره زمانی ۱۳۹۲-۱۳۹۶ است. در پژوهش حاضر، هفت فرضیه مورد آزمون قرار گرفته و به بررسی ارتباط بین تعداد شرکا، تعداد کارکنان حرفه‌ای، تعداد حسابداران رسمی، تعداد کارها، درآمد سالیانه، قدمت موسسه حسابرسی، سوابق انتظامی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است، پرداخته شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها، نشان‌دهنده رابطه مثبت و معنی‌دار بین متغیرهای کیفیت حسابرسی شامل تعداد شرکا، تعداد کارکنان حرفه‌ای، تعداد حسابداران رسمی، تعداد کارها، قدمت موسسه حسابرسی، سوابق انتظامی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی و رابطه منفی معنی‌دار میان متغیر درآمد سالیانه، بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی است.

واژه‌های کلیدی: تعداد شرکا، تعداد کارکنان حرفه‌ای، مؤسسه حسابرسی، تعداد حسابداران رسمی، تعداد کارهای مؤسسه حسابرسی، درآمد سالیانه، قدمت موسسه حسابرسی، سوابق انتظامی، کیفیت گزارش‌های حسابرسی.

^۱ vakilifard.phd@gmail.com

^۲ gh-talebnia@yahoo.com

^۳ alavi@iacpa.ir

مقدمه

از آنجایی که کیفیت حسابرسی چند بعدی است و تمایز بین کیفیت حسابرسی (موسسه حسابرسی) و کیفیت هر کار حسابرسی ضروری است. لذا تعریف جامعی از کیفیت حسابرسی که دربرگیرنده همه رویکردها باشد وجود ندارد. در ادبیات کاربردی کیفیت حسابرسی را اغلب از طریق میزان انطباق آن با استانداردهای حسابرسی تعریف نموده‌اند [۸۰ و ۱۰۷]. در مقابل پژوهشگران ابعاد چندگانه کیفیت حسابرسی را مورد توجه قرار داده‌اند که ابعاد مذکور اغلب به تعاریف متفاوتی منجر گردیده است برخی از این تعاریف عبارتند از: اقلام تعهدی اختیار نماینده کیفیت حسابرسی است، کیفیت حسابرسی، قابلیت اتکای گزارشگری را با کاهش خطاهای عمدی و غیرعمدی در سود تاریخی افزایش می‌دهد [۷۶]. نقش حسابرسی در اعتباربخشی نسبت به اطلاعات سود شرکت‌ها و ور شکستگی شرکت‌های بزرگ، از اهمیت درخور توجهی برخوردار شده است. تفاوت‌های ناشی از کیفیت حسابرسی به صورت تفاوت در اعتبار ارائه شده توسط حسابرسان و کیفیت سود صاحبکار آنها خود را نشان می‌دهد. از آنجایی که کیفیت حسابرسی دارای ابعاد متفاوتی است و به‌طور ذاتی غیرقابل مشاهده است مشخصه حسابرسی خاصی وجود ندارد که به‌عنوان شاخصی برای آن در نظر گرفته شود. اغلب مطالعات گذشته از حسن شهرت حسابرس به‌عنوان شاخصی برای کیفیت حسابرسی استفاده نموده و رابطه بین حسن شهرت و کیفیت سود را بررسی کرده‌اند.

حسابرسان مستقل به دلیل ارائه خدمات حسابرسی، نقش مهمی در حفظ منافع عمومی در بازارهای سرمایه ایفا می‌کنند. گزارش‌های حسابرسی، یکی از مواردی است که به‌عنوان راهنمای سرمایه‌گذاران، در هنگام تصمیم‌گیری استفاده می‌شود و کیفیت پایین این گزارش‌ها می‌تواند به تخصیص نامناسب منابع در جامعه منجر شود.

ارزش‌نهایی فعالیت حسابرسی در کمک به استفاده‌کننده برای تشخیص کیفیت اطلاعات دریافت شده می‌باشد، از این‌رو استفاده‌کنندگان اطلاعات می‌بایست صلاحیت حسابرس را پذیرفته تا به اظهار نظر او اعتماد کنند و در شرایطی که اطمینان استفاده‌کنندگان جلب نشود هدف‌های حسابرسی به صورت کامل تحقق نمی‌یابد. از طرف دیگر بحران‌های گزارشگری مالی سال‌های اخیر که موجب فروپاشی شرکت‌های بزرگی گردید، توجه محققان و مجامع حرفه‌ای را به افزایش قابلیت اعتماد گزارش‌های حسابرسی و کاهش قصور، معطوف ساخت. با عنایت به موارد فوق ضروری است در ایران نیز کیفیت حسابرسی و متغیرهای مؤثر آن شناسایی شود. این موضوع می‌تواند موجب درک واقعی استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی از "کیفیت واقعی گزارش‌های حسابرسی" شده و در نهایت ایجاد زبان مشترک در خصوص کیفیت حسابرسی نتیجه‌نهایی آن خواهد بود.

دیفوند و ژانگ ۲۰۱۴ بیان می‌کنند که "کیفیت حسابرسی" به‌عنوان فعالیت اطمینان‌بخش در فرآیند گزارشگری مالی باعث ارائه منصفانه‌تر گزارش‌های مالی از اقتصاد زیربنایی شرکت می‌شود. بنابراین، درک مفهوم کیفیت حسابرسی در ارتباط با کیفیت گزارشگری مالی حاصل می‌شود و کیفیت

حسابرسی به عنوان یک جزء جدید به اجزای قبلی کیفیت گزارش شگری مالی اضافه می شود. کیفیت گزارشگری مالی به این معنی است که تا چه اندازه گزارش های مالی، اقتصاد زیربنایی شرکت را به طور منصفانه نشان می دهند [۶۲].

فرانسیس و همکاران (۲۰۰۶) منابع کیفیت سود (کیفیت گزارشگری مالی) را به دو منبع با عناوین ویژگی های ذاتی و ویژگی های سیستم گزارشگری مالی (اختیاری) تقسیم کردند. ویژگی های ذاتی به فرآیند ایجاد بازده در شرکت اشاره دارند [۶۲]. و وابسته به مدل کسب و کار و محیط عملیاتی شرکت هستند (فرانسیس و همکاران ۲۰۰۶). در واقع، ویژگی های ذاتی تعیین کننده اقتصاد زیربنایی شرکت می باشند دیفوند و ژانگ (۲۰۱۴). اندازه شرکت، نوسانات جریان های نقدی عملیاتی، نوسانات فروش و چرخه عملیاتی از جمله متغیرهایی هستند که نشان دهنده ویژگی های ذاتی شرکت هستند فرانسیس و همکاران، (۲۰۰۶) ویژگی های سیستم گزارشگری مالی (اختیاری)، از فرآیند گزارشگری مالی شامل تصمیمات اجرایی گزارشگری مالی مدیریت شامل قضاوت ها و برآوردها کیفیت سیستم های اطلاعاتی مورد استفاده برای پشتیبانی از گزارشگری مالی فعالیت های نظارتی شامل حسابرسی داخلی و مستقل، فعالیت های حاکمیتی شامل ترکیب هیأت مدیره، قراردادهای پاداش و ساختار مالکیت قوانین بورس اوراق بهادار و اجرای آنها و استانداردهای گزارشگری مالی مانند اصول پذیرفته شده حسابداری ناشی می شوند [۷۳].

ویژگی های ذاتی نسبت به ویژگی های سیستم گزارشگری مالی در طول زمان کمتر تغییر می کنند. به عنوان نمونه، برآوردهای مدیریت ممکن است از دوره ای به دوره دیگر تغییر نماید اما در مدل کسب و کار شرکت و محیط عملیاتی آن تغییری ایجاد نشود. بنابراین، در هر تاریخ معین گزارشگری، ویژگی های ذاتی از پیش تعیین شده هستند. ویژگی های ذاتی نیز در طول زمان تغییر می کنند یا ممکن است در آنها تعدیلاتی ایجاد شود اما تعیین دوره زمانی مشخص بسیار مشکل است که مدل کسب و کار و محیط عملیاتی شرکت تغییر نمایند. علت این امر، این است که برخی تغییرات مانند توقف خط تولید به صورت ناگهانی رخ می دهد اما تغییراتی مانند ایجاد نام تجاری برای شرکت به تدریج شکل می گیرد. بین این دو جزء کیفیت گزارشگری مالی ارتباط وجود دارد. برخی از ویژگی های سیستم گزارشگری مالی باعث به وجود آمدن ویژگی های ذاتی هستند و برعکس. برای نمونه، ساختار حاکمیتی مانند ترکیب اعضای هیأت مدیره بر مدل های کسب و کار شرکت اثر می گذارد (فرانسیس و همکاران ۲۰۰۶).

در اغلب مطالعات پژوهشی (مانند دی آنجلو ۱۹۸۱) کیفیت حسابرسی را احتمال کشف و گزارش انحرافات در سیستم حسابداری صاحبکار توسط حسابرس معین تعریف کرده اند. این رویکرد به تعریف کیفیت حسابرسی باعث شده است که بسیاری از پژوهشگران، حسابرسی را به عنوان فرآیند مضاعف توصیف کنند که در آن حسابرس وظیفه کشف و گزارش انحرافات از استانداردهای حسابداری را دارد. در حالی که هیچ ابهامی در مورد وظیفه اطمینان بخشی حسابرس در مورد عاری بودن صورتهای مالی

از ارائه نادرست با اهمیت وجود ندارد، ولی این توصیف از کیفیت حسابرسی سودمندی آن را کمتر از واقع ارائه می‌کند. دامنه کیفیت حسابرسی از کشف و گزارش انحرافات از استانداردهای حسابداری به سوی اطمینان بخشی به کیفیت گزار شگری مالی افزایش یافته است. بنابراین، حسابرسی با کیفیت بالا علاوه بر اظهار نظر در مورد مطابقت انتخاب‌های حسابداری صاحبکار با استانداردهای حسابداری، در مورد ارائه منصفانه گزارش‌های مالی از اقتصاد زیربنایی شرکت نیز اظهار نظر می‌کند [۶۲].

بر اساس استاندارد شماره یک کنترل کیفیت موسسه حسابرسی برای اطمینان معقول از اینکه الزامات استانداردهای حرفه‌ای، قانونی و مقرراتی رعایت می‌شود و گزارش‌ها مناسب شرایط موجود صادر می‌شود باید سیستم کنترل کیفیت مناسبی را طراحی و برقرار کند.

هم‌چنین طبق استاندارد حسابرسی شماره ۲۲۰ گروه حسابرسی باید روش‌های کنترل کیفیت قابل اجرا در مورد هر کار حسابرسی را اجرا کند

بنابراین کنترل کیفیت هم در سطح موسسه حسابرسی و نیز در سطح هر کار حسابرسی باید پیاده و اجرا شود.

باتوجه به اهمیت موضوع پژوهش و پیشینه این موضوع در ایران حال به دنبال پاسخگویی به این سؤالات می‌باشیم:

آیا عوامل مؤثر بر اندازه موسسه حسابرسی (تعداد شرکای موسسه حسابرسی، تعداد کارکنان حرفه‌ای، تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام، تعداد کارهای حسابرسی، مبلغ درآمد سالیانه و قدمت فعالیت موسسه حسابرسی) بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

موسسه حسابرسی

کلیه موسسه‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که به ارائه خدمات حسابرسی اشتغال دارند (طبق مفاد ماده ۲۵ اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران).

تعداد شرکای موسسه حسابرسی

۱. موسسه حسابرسی موسسه‌ای است که به منظور انجام خدمات حسابرسی و بازرسی قانونی و سایر

خدمات تخصصی و حرفه‌ای توسط حداقل سه نفر حسابدار رسمی شاغل تشکیل می‌شود.

تعداد کارکنان موسسه حسابرسی

طبق ماده (۳) آئین‌نامه سقف مجاز ارایه خدمات تخصصی و حرفه‌ای توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران شرکای مؤسسات حسابرسی به دو گروه تقسیم می‌شوند گروه اول شرکایی که کمتر از شش سال سابقه مدیریت حسابرسی دارند و گروه دوم شرکایی که بیش از شش سال سابقه مدیریت حسابرسی دارند گروه اول ۱۲ نفر کارکنان حرفه‌ای و گروه دوم ۱۸ نفر کارکنان حرفه‌ای را تحت پوشش خواهند داشت. بر اساس ماده (۱۰) آئین‌نامه مزبور ساعت کار کارکنان حرفه‌ای در هر کار حسابرسی

شامل ۶ درصد شرکا و مدیران، ۱۴ درصد سرپرستان، ۲۰ درصد حسابرس ارشد، ۵۰ درصد حسابرس و ۱۰ درصد کمک حسابرس خواهد بود.

تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام

بر اساس ماده (۴) آئین نامه سقف مجاز ارائه خدمات تخصصی و حرفه‌ای توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران، هر یک از شرکای گروه اول و دوم به ترتیب می‌تواند حداکثر یک نفر حسابدار رسمی تحت استخدام و حداکثر دو نفر حسابدار رسمی تحت استخدام داشته باشد.

درآمد سالیانه موسسه حسابرسی

بنگاه‌های اقتصادی، با هدف درآمدزایی و سودآوری تشکیل می‌شوند و به فعالیت خود ادامه می‌دهند. مؤسسه‌های حسابرسی نیز برای تداوم فعالیت نیازمند درآمد و سود هستند. حق الزحمه‌ی حسابرسی، که از مهمترین مسایل حرفه حسابرسی است. از این‌رو، مورد توجه مجامع حرفه‌ای و مقررات‌گذاران حرفه، حسابرسان و پژوهشگران بوده و در استانداردهای حسابرسی و آیین رفتار حرفه‌ای به آن توجه شده است. به‌ویژه، رابطه‌ی حق الزحمه با استقلال حسابرسی و کیفیت حسابرسی، در کانون توجه بوده است. در پژوهش‌های پیشین دو جنبه از تأثیر حق الزحمه، بر کیفیت حسابرسی مطرح شده است. نخست، افزایش حق الزحمه‌ی حسابرسی، می‌تواند بر استقلال حسابرسی اثر منفی بگذارد. دوم، حق الزحمه‌ی بیشتر، تأثیر مثبت دارد و موجب تلاش بیشتر حسابرسی و افزایش کیفیت حسابرسی می‌شود (کاسی و تادا، ۲۰۱۲).

معمولاً مدیران بنگاه‌های صاحبکار به دنبال کاهش هزینه‌های حسابرسی هستند، ولی حسابرسان در پی حفظ یا افزایش حق الزحمه حسابرسی و افزایش دامنه‌ی حسابرسی در هنگام مواجهه با افزایش خطر حسابرسی هستند. رقابت در قیمت‌گذاری خدمات حسابرسی نیز بر حق الزحمه‌ی حسابرسی و در نهایت کیفیت حسابرسی مؤثر است. چنین استدلال شده که رقابت، برای کیفیت حسابرسی و در نتیجه برای مشتریان اطلاعات حسابداری، زیان‌بار است. برخی پژوهشگران بر این باورند که ممکن است رقابت، به قیمت‌گذاری پایین، کاهش حق الزحمه، از بین رفتن استقلال حسابرسی و کاهش کیفیت حسابرسی بینجامد [۹۸]. پژوهش‌های پیشین در کشورهای دیگر، عوامل تعیین‌کننده‌ی حق الزحمه‌ی حسابرسی را بررسی کرده‌اند.

در ایران بر اساس مصوبه شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران سالیانه درآمد مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران از طریق سایت جامعه افشاء می‌شود.

قدمت مؤسسه حسابرسی

حسن شهرت یکی از مبانی اخلاقی و رفتاری است که در آئین رفتار حسابداران رسمی به آن اشاره شده است و به‌طور مرسوم نیز حسن شهرت در کسب و کارهای مختلف تأثیر به‌سزایی دارد.

قدمت موسسه حسابرسی عبارت است از عمر و مدت زمان تأسیس مؤسسه حسابرسی. این متغیر بر اساس فاصله زمانی (تعداد سال‌های) بین تاریخ تأسیس مؤسسه حسابرسی تا پایان دوره زمانی پژوهش اندازه‌گیری می‌شود.

سوابق انتظامی موسسه حسابرسی

طبق ماده (۳۶۹) اساسنامه جامعه حسابداران رسمی ایران تنبیه‌های انضباطی اعضای جامعه به شرح ذیل است:

۱. اخطار بدون درج در پرونده.
۲. توبیخ با درج در پرونده.
۳. ممنوعیت انعقاد هرگونه قرارداد خدمات حرفه‌ای و تخصصی و پذیرش بازرسی قانونی و حسابرسی در دوره معین.
۴. تعلیق عضویت تا یک سال.
۵. تعلیق عضویت از یک تا پنج سال و
۶. لغو عنوان حسابدار رسمی.

کیفیت گزارش‌های حسابرسی

یکی از متداول‌ترین تعاریف‌ها درباره کیفیت حسابرسی تعریفی است که توسط دی آنجلو (۱۹۸۱) ارائه شده است.

او کیفیت حسابرسی را شامل دو احتمال تعریف می‌کند: اول اینکه حسابرس ایرادهای سامانه حسابداری را کشف کند و دوم اینکه آن ایرادها را گزارش کند. احتمال این که حسابرس موارد تحریفات با اهمیت را کشف کند به شایستگی حسابرس و احتمال این که حسابرس موارد تحریفات با اهمیت کشف شده را گزارش کند، به استقلال حسابرس بستگی دارد.

در این پژوهش رتبه کنترل کیفیت حسابرسی موسسه‌های حسابرسی به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است. شاخص کیفیت گزارش‌های حسابرسی در این پژوهش رتبه‌های متعلق به هر یک از مؤسسات حسابرسی است که توسط جامعه حسابداران رسمی ایران به صورت سالیانه منتشر می‌شود.

شامی‌زاده (۱۳۹۵) به بررسی ارتباط بین کیفیت حسابرسی و هزینه سرمایه پرداخت. قلمرو زمانی پژوهش از میان ۸۹ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. معیارهای اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی شامل اندازه حسابرس و دوره تصدی حسابرس می‌باشد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که رابطه معناداری میان کیفیت حسابرسی و هزینه سرمایه شرکت‌های نمونه وجود ندارد. حاجی‌ها و صبحانی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان کیفیت حسابرسی و هزینه حقوق صاحبان سهام، برای میان ۹۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به بررسی رابطه میان کیفیت حسابرسی و هزینه

حقوق صاحبان سهام پرداخته‌اند. جهت اندازه‌گیری هزینه سرمایه از نسبت قیمت به سود استفاده شده است. همچنین از سه معیار جهت سنجش کیفیت حسابرسی استفاده شده است. نتایج پژوهش بیانگر این است که کیفیت حسابرسی، هزینه سرمایه را کاهش می‌دهد. محمد نصیرپور (۱۳۹۷) در پایان‌نامه خود با عنوان بررسی تأثیر اندازه شرکت بر هزینه سرمایه در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، برای دوره ۱۳۷۸ الی ۱۳۷۸ با استفاده از دو روش آمار توصیفی و استنباطی تأثیر اندازه شرکت را بر هزینه سرمایه در شرکت‌های بورس مورد بررسی قرار داد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که هیچ رابطه معنی‌داری بین اندازه شرکت و هزینه سرمایه آن در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران وجود ندارد.

روش‌شناسی پژوهش

فرضیه‌های پژوهش

باتوجه به بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش حسابرسی فرضیه‌های اول تا هفتم پژوهش حاضر در این راستا در پی بررسی موضوع مذکور در ایران به شرح زیر تدوین و ارائه شدند:

فرضیه ۱: تعداد شرکای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۲: تعداد کارکنان حرفه‌ای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۳: تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۴: تعداد کارهای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۵: درآمد سالیانه موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۶: قدمت موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی مؤثر است.

فرضیه ۷: وجود سوابق انتظامی در جامعه بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی مؤثر است.

بنابراین نوع پژوهش کاربردی بوده و روش کلی مورد استفاده در این پژوهش روش توصیفی پیمایشی از نوع همبستگی می‌باشد برحسب هدف در این پژوهش باتوجه به اینکه قصد تبیین رابطه بین متغیرهای اندازه موسسه حسابرسی و کنترل کیفیت گزارش‌های حسابرسی را دارد از روش همبستگی و رگرسیونی استفاده خواهد شد.

برای گردآوری اطلاعات، با توجه به ماهیت این پژوهش از دو روش میدانی و کتابخانه‌های استفاده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو مرحله مجزا اقدام شده است. در مرحله نخست با کمک فنون آمار توصیفی به توصیف وضعیت عمومی توزیع جامعه مورد بررسی با شاخصه‌ای میانگین و میانه و انحراف معیار و سایر شاخصه‌ای مرتبط پرداخته و در مرحله بعد ابتدا به بررسی وضعیت نرمال بودن جامعه مورد بررسی شده است. در نهایت با کمک فنون آمار استنباطی تحلیل واریانس، آزمون مقایسه زوجی و ضریب همبستگی و رگرسیون به آزمون فرضیه‌ها پرداخته، به نحوی که نتایج قابل تعمیم به کل جامعه مورد بررسی باشد.

جامعه آماری تحقیق

جامعه آماری مورد مطالعه این پژوهش، داده های مربوط به مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در دوره زمانی سال ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۶ می باشد که این داده ها به طور سالیانه هنگام کنترل کیفیت از مؤسسات توسط جامعه حسابداران رسمی ایران جمع آوری شده و در دسترس است.

طبق ماده (۲۹) اساسنامه جامعه: به منظور اطمینان از ارتقای کیفیت خدمات حرفه ای اعضا، هماهنگی در روش های انجام امور حسابرسی و بازرسی قانونی، افزایش کیفیت گزارش های حسابداران رسمی و مؤسسات حسابرسی، پیشگیری از رفتار ناسازگار با شئون حرفه ای و ضرورت گذراندن دوره های بازآموزی توسط اعضا، همچنین رعایت مقررات قانونی مربوط شامل مفاد این اساسنامه و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی آن، جامعه بر کار حرفه ای حسابداران رسمی و مؤسسات حسابرسی نظارت مستمر دارد.

در اجرای این ماده جامعه حسابداران رسمی ایران بر اساس آئین نامه نظارت حرفه ای سالیانه به دفاتر مؤسسات حسابرسی مراجعه و یک گزارش حسابرسی صادر شده توسط موسسه حسابرسی را انتخاب و بر اساس چک لیست تنظیم شده از این بابت به گزارش حسابرسی صادره امتیاز بر مبنای ۱۰۰۰ امتیاز می دهد. طبق ماده (۳۱) اساسنامه جامعه امتیاز کنترل کیفیت را در پایگاه اطلاع رسانی منتشر می کند. بسیاری از صاحبکاران و ذی نفعان کلیدی حرفه در انتخاب حسابرس به امتیاز کنترل کیفیت اعلام شده اتکاء می کنند. برخی دیگر علاوه بر امتیاز کنترل کیفیت اعلام شده به متغیرهای دیگری اتکاء می کنند از جمله فرضیه های که در این پژوهش استفاده شده است.

امتیاز مکتسبه	طبقه کیفیت
۸۰۱ تا ۱۰۰۰	الف
۶۵۱ تا ۸۰۰	ب
۵۰۱ تا ۶۵۰	ج
۰ تا ۵۰۰	د

با توجه به حجم محدود جامعه آماری برای گردآوری داده های پژوهش، نمونه پژوهش به صورت نمونه گیری در دسترس شامل همه مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی می باشد که تا پایان سال ۱۳۹۶ به عضویت جامعه درآمده باشند. بر اساس سال تأسیس مؤسسات حسابرسی کلیه داده های مربوط به مؤسسه حسابرسی منعکس و مؤسسه فاقد داده، به طور سیستماتیک حذف می شود.

آمار توصیفی

جدول ۱-۴- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

سوابق انتظامی	قدمت موسسه	درآمد سالیانه موسسه	کارهای موسسه	حسابداران رسمی	تعداد کارکنان	شرکای موسسه	کیفیت حسابرسی	
۰	۸/۹	۲۶۳۵۴۶۵۴	۱۰۱/۸۲	۰/۵۲	۳۵/۶۰	۳/۶	۷۸۰	میانگین
۰	۱۲	۵,۲۵۴,۷۸۸	۷۰۴	۴	۸۵	۵	۱۴۱	میانه
۰	۱۷	۷۲۵۹۵۶۳۲۵	۱۳۲۵	۹	۳۳۱	۸	۸۷۱	بیشینه
۰	۵	۲,۰۲۱,۶۵۰	۱	۰	۲	۱	۶۶۸	کمینه
۰	۳/۸۷	۵,۸۵۴	۱۰۴,۵۶۲	۰/۸۹۵	۱۵/۶۵۴	۰/۸۶۵	۴۶,۴۸۷	انحراف معیار
۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	۹۶۰	مشاهدات

در جداول فوق برخی از مفاهیم آمار توصیفی متغیرها شامل میانگین، میانه، حداقل، حداکثر مشاهده‌ها به عنوان شاخص‌های مرکزی و انحراف معیار به عنوان شاخص پراکندگی و ضریب کشیدگی، ضریب چولگی به عنوان شاخص‌های توزیعی ارائه شده است. اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که بیانگر نقطه‌ی تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده‌ها است. برای مثال مقدار میانگین برای متغیر کیفیت حسابرسی برابر با ۷۸۰ می‌باشد که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این نقطه تمرکز یافته‌اند. میانه یکی دیگر از شاخص‌های مرکزی است که وضعیت جامعه را نشان می‌دهد. همان‌طور که نتایج نشان می‌دهد میانه متغیر شرکای موسسه برابر با ۵ می‌باشد که بیانگر این است که نیمی از داده‌ها کمتر از این مقدار و نیمی دیگر بیشتر از این مقدار هستند. انحراف معیار یکی از مهمترین پارامترهای پراکندگی است و معیاری برای میزان پراکندگی مشاهدات از میانگین است؛ مقدار این پارامتر برای متغیر انحراف معیار کیفیت حسابرسی برابر با ۴۶,۴۸۷ است.

تجزیه و تحلیل توصیفی نتایج انحراف معیار نشان می‌دهد متغیرهای تعداد کارکنان، کارهای موسسه و قدمت موسسه، مؤسسات حسابرسی نمونه دارای بیشترین نوسان و پراکندگی می‌باشند، با توجه به فاصله زیاد حداقل و حداکثر نیز می‌توان به این نتیجه دست یافت. این موضوع نشان می‌دهد متغیرهای یاد شده در طی دوره پژوهش، از ثبات و پایداری پائین برخوردار بوده‌اند. ارقام حداقل و حداکثر نیز نشان‌دهنده کمترین و بیشترین مشاهده برای هر متغیر می‌باشند. برای نمونه، رقم ۶۶۸ به عنوان حداقل و رقم ۸۷۱ به عنوان حداکثر متغیر کیفیت حسابرسی و رقم ۱ به عنوان حداقل و رقم ۸ به عنوان حداکثر متغیر تعداد شرکا نشان‌دهنده کمترین و بیشترین تعداد شرکای موجود در مؤسسات حسابرسی نمونه می‌باشد.

جدول ۲-۴- نتایج آزمون ناهمسانی آرچ LM مدل پژوهش

احتمال	مقدار آماره	شرح
۰,۱۰۷	۱,۱۵۴۸۸۵	F-statistic
۰,۱۰۷	۲,۱۳۲۶۲۷	Obs*R-squared

*سطح خطای ۵ درصد

با توجه به جدول ۴-۲ آماره F آزمون در سطح ۵ درصد معنادار نیست، بنابراین فرض همسانی واریانس تأیید شده و ناهمسانی واریانس جملات اخلال رد می‌شود.

بررسی نرمال بودن متغیر وابسته پژوهش

در این پژوهش، متغیر کیفیت مؤسسه حسابداری به عنوان متغیر وابسته الگوی آزمون فرضیات می‌باشد. نرمال بودن متغیر وابسته، از فرض‌های اولیه مدل‌های رگرسیونی است. در آمار استنباطی برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده می‌شود. فرضیه‌های آماری مربوط به این آزمون به صورت ذیل می‌باشد.

آزمون نرمال بودن متغیر وابسته

متغیر وابسته	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
کیفیت حسابداری	۱,۳۶۲	۹۶۰	۰,۰۴۳

توزیع داده‌ها نرمال نیست. منبع: خروجی نرم‌افزار

نتیجه آزمون کولموگوروف-اسمیرنوف در جدول ذیل نشان داده شده است همان‌طور که می‌بینیم سطح معنی‌داری تأیید H متغیر کیفیت مؤسسه حسابداری کمتر از ۵٪ می‌باشد بنابراین فرض رد می‌شود به عبارت دیگر، متغیر وابسته نرمال نمی‌باشد. برای نرمال کردن توزیع داده‌ها از آنها LN1/v2 گرفته شد که نتایج حاصله در جدول ذیل نمایش داده شده است.

آزمون نرمال بودن متغیرهای وابسته

متغیر وابسته	آماره آزمون	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
کیفیت حسابداری	۱,۳۹۷	۹۱۰	۰,۵۰۴

با توجه به سطح معنی‌داری بدست آمده از آزمون کلموگوروف-اسمیرنوف که بیشتر از سطح خطای آزمون است می‌توان فرضی $\alpha=0/05$ مربوط به متغیر کیفیت حسابداری از یک توزیع نزدیک به توزیع نرمال پیروی می‌کند.

نتایج آزمون F لیمر

جدول ۱-۷- آزمون F لیمر

آزمون F لیمر			
احتمال	درجه آزادی	مقدار آماره	شرح
0.0000	(123,615)	27.441151	Cross-section F
0.0000	123	1389.402411	Cross-section Chi-square

آزمون هاسمن

بعد از این که مشخص شد ناهمگنی در مقاطع وجود دارد و تفاوت‌های فردی قابل لحاظ کردن است و روش داده‌های ترکیبی برای برآورد مدل پژوهش مناسب است، باید مشخص شود که خطای تخمین، ناشی از تغییر در مقاطع است یا این که در طی زمان رخ داده است. در نحوه در نظر گرفتن چنین

خطاهایی با دو اثر ثابت و اثر تصادفی استفاده می شود. در آزمون ها سمن، فرضیه صفر آن مبتنی بر تصادفی بودن خطاهای برآوردی است که نتایج آن در جدول زیر انعکاس یافته است.

جدول ۸-۱ آزمون هاسمن

آزمون هاسمن			
احتمال	درجه آزادی	مقدار آماره	شرح
00282	4	5.090139	مدل ۱ Cross-section F

*سطح خطای ۵ درصد

با توجه به نتایج دو آزمون انجام شده (F و هاسمن) احتمال بدست آمده کمتر از ۵ درصد بوده و بنابراین باید در مدل رگرسیونی مربوطه از روش اثرات ثابت استفاده شود.

نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه های پژوهش

جدول ۸-۱-۱ آزمون رگرسیون و معناداری مدل

نام متغیر	ضرایب برآوردی	انحراف برآورد	آماره t	سطح معناداری
تعداد شرکا	0.046	1.788552	-1.65	0.0181
تعداد کارکنان	0.059	1456.989	1.009	0.0000
تعداد حسابداران رسمی	0.055	1.685069	1.026	0.0321
تعداد کارها	-0.119	7.373015	-3.16	0.0001
درآمد سالیانه	0.025	9.747435	0.381	0.6021
عمر موسسه	0.099	0.008825	2.44	0.0018
سوابق انتظامی	-0.046	0.864427	1.235	0.0021
دوربین - واتسون			1.612040	
آماره F			3.089174	
سطح معناداری			***,000	
ضریب تعیین تعدیل شده			0.401569	

*سطح خطای ۵ درصد و **سطح خطای ۱ درصد

در بخش اول جدول شماره ۵ نتایج حاصل از برازش خلاصه الگوی رگرسیونی ارائه شده است و نتایج این الگو نشان می دهد که ضریب تعیین رگرسیون به میزان ۰/۴ که توانسته است ۴۰ درصد از تغییرات متغیر وابسته را از طریق تغییرات متغیرهای مستقل تبیین نماید. آماره دوربین و واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ می باشد بنابراین بین خطاهای الگوی رگرسیونی خود همبستگی وجود ندارد.

نتایج تحلیل واریانس رگرسیون ANOVA که بر اساس آماره F در خصوص آن تصمیم گیری می شود برای آزمون فرضیه اول برازش داده شده به شرح ذیل می باشد:

آزمون فرضیه اول پژوهش

بین تعداد شرکای مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه اول طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد شرکای مؤسسه حسابرسی به میزان ۰,۰۴۶ و یا سطح معناداری ۰/۰۱۸۱ می باشد. این نتایج نشان دهنده

معناداری این ضریب و مستقیم بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش تعداد شرکا کیفیت موسسه حسابرسی افزایش می‌یابد. در نتیجه فرضیه اول با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و تعداد شرکا پذیرفته می‌شود.

آزمون فرضیه دوم پژوهش

بین تعداد کارکنان مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی رابطه معنی‌داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه دوم طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد کارکنان موسسه حسابرسی به میزان $0,059$ و یا سطح معنا داری $0/0000$ می‌باشد. این نتایج نشان‌دهنده معناداری این ضریب و مستقیم بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش تعداد کارکنان کیفیت موسسه حسابرسی افزایش می‌یابد. در نتیجه فرضیه دوم با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و تعداد کارکنان پذیرفته می‌شود.

آزمون فرضیه سوم پژوهش

بین تعداد حسابداران رسمی شاغل در مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی‌داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه سوم طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد حسابداران رسمی موسسه حسابرسی به میزان $0,055$ و یا سطح معنا داری $0/00321$ می‌باشد. این نتایج نشان‌دهنده معناداری این ضریب و مستقیم بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش تعداد حسابداران رسمی کیفیت موسسه حسابرسی افزایش می‌یابد. در نتیجه فرضیه سوم با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و تعداد حسابداران رسمی موسسه پذیرفته می‌شود.

آزمون فرضیه چهارم پژوهش

بین تعداد کارهای مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی‌داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه اول طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد شرکای موسسه حسابرسی به میزان $0,119$ و یا سطح معنا داری $0/0001$ می‌باشد. این نتایج نشان‌دهنده معناداری این ضریب و معکوس بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش تعداد کارهای موسسه کیفیت موسسه حسابرسی کاهش می‌یابد. در نتیجه فرضیه چهارم با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و تعداد کارهای موسسه پذیرفته می‌شود.

آزمون فرضیه پنجم پژوهش

بین درآمد سالیانه مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی‌داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه اول طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد شرکای موسسه حسابرسی به میزان $0,025$ و یا سطح معنا داری $0/6201$ می‌باشد. این نتایج نشان‌دهنده عدم معناداری این ضریب بین دو متغیر دارد.

آزمون فرضیه ششم پژوهش

بین قدمت مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی‌داری وجود دارد.

بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه ششم طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر قدمت موسسه حسابرسی به میزان ۰,۰۹۹ و یا سطح معنا داری ۰,۰۱۸ می باشد. این نتایج نشان دهنده معناداری این ضریب و مستقیم بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش قدمت موسسه کیفیت موسسه حسابرسی افزایش می یابد. در نتیجه فرضیه ششم با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و قدمت موسسه پذیرفته می شود.

آزمون فرضیه هفتم پژوهش

بین سوابق انتظامی مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی، رابطه معنی داری وجود دارد. بر اساس نتایج بدست آمده آزمون فرضیه اول طبق جدول ضرایب برآوردی برای متغیر تعداد شرکای موسسه حسابرسی به میزان ۰,۰۱۴ و یا سطح معنا داری ۰,۰۰۲۱ می باشد. این نتایج نشان دهنده معناداری این ضریب و معکوس بودن رابطه بین دو متغیر دارد. به طوری که با افزایش سوابق انتظامی موسسه کیفیت موسسه حسابرسی کاهش می یابد. در نتیجه فرضیه هفتم با وجود رابطه بین کیفیت حسابرسی و سوابق انتظامی موسسه پذیرفته می شود.

جدول خلاصه نتایج پژوهش

فرضیه	شرح فرضیه	نتیجه گیری
۱	تعداد شرکای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد
۲	تعداد کارکنان حرفه ای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد
۳	تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد
۴	تعداد کارهای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد
۵	درآمد سالیانه موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید نشد
۶	قدمت موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد
۷	وجود سوابق انتظامی در جامعه بر کیفیت گزارش های حسابرسی مؤثر است.	تأیید شد

پیشنهادات پژوهش

پیشنهادات مبتنی بر نتایج پژوهش

با توجه به نتایج حاصل از فرضیه اول که نشان می دهد تعداد شرکا موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می گذارد. به نظر می رسد تعداد بالای شرکا که همگی متخصص در امر حسابرسی هستند باعث ایجاد بستری مناسب و حرفه ای در مؤسسات گردد و عملاً کیفیت رسیدگی و گزارشات مؤسسات را افزایش دهد لذا پیشنهاد می شود مؤسسات به جهت افزایش کیفیت از شرکای بیشتر حسابرسی برخوردار گردند. با توجه به نتایج حاصل از فرضیه دوم که نشان می دهد تعداد کارکنان موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می گذارد و تعداد کارکنان می تواند بر اندازه موسسه تأثیرگذار باشد و باعث افزایش توان اجرایی موسسه گردد لذا پیشنهاد می گردد مؤسسات با بکارگیری کارکنان حرفه ای ارشد نسبت به افزایش کیفیت گزارشات حسابرسی اقدام نمایند. با توجه به

نتایج حاصل از فرضیه سوم که نشان می‌دهد تعداد حسابداران رسمی موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می‌گذارد. به نظر می‌رسد تعداد کارکنان حرفه‌ای در موسسه حسابرسی باعث افزایش کیفیت گزارشات و آموزش هر چه بیشتر سایر کارکنان گردد لذا به مؤسسات پیشنهاد می‌گردد نسبت به آموزش کارکنان خود و بکارگیری حسابداران رسمی اقدام نمایند. با توجه به نتایج حاصل از فرضیه چهارم که نشان می‌دهد تعداد کارفرمایان موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می‌گذارد لذا با توجه به نتایج، پیشنهاد می‌شود برای تعداد مشتریان در دوره ازدحام کار حسابرسی سقف تعیین کنند. با در نظر گرفتن عوامل چند بعدی شامل ویژگی‌های موسسه حسابرسی و قابلیت‌های فردی حسابداران این اقدامات باید به از بین بردن اثر استرس کاری زیاد بر اثر تعدد کارفرمایان بر کیفیت حسابرسی کمک کند. با توجه به نتایج حاصل از فرضیه پنجم که نشان می‌دهد درآمد سالیانه موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر نمی‌گذارد لذا شرکت‌ها باید توجه داشته باشند که مؤسسات با درآمد بالا صرفاً دارای کیفیت بالاتری نیستند و همیشه تعدد کارهای حسابرسی باعث افزایش کیفیت و افزایش درآمد موسسه نخواهد بود. با توجه به نتایج حاصل از فرضیه ششم که نشان می‌دهد قدمت موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می‌گذارد لذا برای اطمینان از کیفیت خدمات، پیشنهاد می‌شود برای مشتریان جدید، مؤسسات حسابرسی با تجربه اختصاص داده شوند چرا که پاسخ منفی به استرس در حسابرسی اولیه بسیار آشکار می‌باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود از تبادل تجربه داخلی بین مؤسسات حسابرسی و جمع‌آوری مداوم اطلاعات صنعت و مشتری حمایت می‌کنیم. با توجه به نتایج حاصل از فرضیه هفتم که نشان می‌دهد سوابق انتظامی موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش حسابرسی تأثیر می‌گذارد لذا به سهامداران پیشنهاد می‌شود در زمان انتخاب موسسه حسابرسی نسبت به سوابق انتظامی مؤسسات تحقیقات لازم را انجام دهند.

پیشنهادات برای پژوهشات آتی

۱. بررسی رابطه میان اندازه مؤسسات حسابرسی و کیفیت گزارش‌های حسابرسی
۲. تعداد شرکای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی. "بر حسب تفکیک صنایع"
۳. تعداد کارکنان حرفه‌ای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی. "در شرکت‌های "استراتژیک و غیر استراتژیک"
۴. تعداد کارهای موسسه حسابرسی بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی. "در شرکت‌های "خصوصی تابع اصل ۴۴"

فهرست منابع

۱. احمدپور، احمد و کاشانی‌پور، محمد و شجاعی، محمد رضا. (۱۳۸۹). "بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی و کیفیت حسابرسی بر هزینه تأمین مالی از طریق بدهی (استقراض)"، *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۶۲، ۱۷-۳۲.

۲. اسدی، مرتضی و دارابی، مجید (۱۳۹۱) "کیفیت حسابرسی". **مجله حسابرِس**، شماره ۶۲، دی ۱۳۹۱
۳. اعتمادی، حسین و آذر، عادل و ناظمی اردکانی، مهدی. (۱۳۸۹). "بررسی نقش تخصص حسابرِس در صنعت بر مدیریت واقعی سود و عملکرد عملیاتی آتی"، **مجله دانش حسابداری**، ۱، ۹-۲۸.
۴. بنی‌مهد، بهمن، (۱۳۹۱)، "کیفیت اطلاعات حسابداری، نوع حسابرِس و مدیریت سود"، **فصلنامه بورس اوراق بهادار**، ۵ (۱۷)، صص ۱۲۵-۱۳۹.
۵. پیری، پرویز. شیخ محمدی، امیر و جوادی، نعمت‌اله. (۱۳۹۲). "بررسی ارتباط بین اندازه مؤسسه حسابرسی و تعداد صاحبکاران مؤسسه حسابرسی با کیفیت حسابرسی". **دانش حسابرسی**. سال سیزدهم شماره ۵۱ تابستان.
۶. ثقفی، علی و معتمدی فاضل، مجید. (۱۳۹۰). "رابطه میان کیفیت حسابرسی و کارایی سرمایه‌گذاری در شرکت‌های با امکانات سرمایه‌گذاری بالا"، **مجله پژوهش‌های حسابداری مالی**، ۱۴، ۱-۱۴.
۷. حساس یگانه، یحیی و آذین فر، کاوه. (۱۳۸۹). "رابطه بین کیفیت حسابرسی و اندازه مؤسسه حسابرسی"، **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۶۱، ۸۵-۹۸.
۸. جعفری، علی. (۱۳۸۶). "کیفیت حسابرسی، مروری بر ادبیات و پژوهش‌ها"، **مجله اقتصادی بورس**، ۶۶، ۳۸-۴۵.
۹. غلامزاده، مسعود. (۱۳۹۱). "ارزیابی جامع کیفیت حسابرسی در ایران: فرصت‌های پژوهشی". دهمین همایش ملی حسابداری ایران، خرداد ۱۳۹۱.
۱۰. خواجوی، شکراله و نو شادی، میثم. (۱۳۸۸). "تجربه حسابرِس و نقش آن در قضاوت موضوعات ساختار نیافته حسابرسی"، **پژوهش‌های حسابداری**، شماره سوم.
۱۱. رسائیان، امیر و حسینی، وحید. (۱۳۸۷). "رابطه کیفیت اقلام تعهدی و هزینه سرمایه در ایران"، **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۵۳، ۶۷-۸۲.
۱۲. صفرزاده، محمد حسین، (۱۳۹۳)، "نقش ویژگی‌های حسابرِس در بهبود کیفیت سود"، **مجله دانش حسابداری مالی**، ۱ (۳)، صص ۸۵-۱۰۶.
۱۳. علوی طبری، سید حسین و حدیثه حاجی مرادخانی، (۱۳۹۴)، "رابطه کیفیت حسابرسی و نقد شوندگی سهام"، **پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی**، ۷ (۲۷)، صص ۹۳-۱۰۹.
۱۴. علوی طبری، سید حسین و خلیفه سلطان، سید احمد و شهبندیان، ندا. (۱۳۸۸). "کیفیت حسابرسی و پیش‌بینی سود"، **پژوهش‌های حسابداری**، ۳.
۱۵. کردستانی، غلامرضا و رحیمی، مصطفی. (۱۳۸۹). "بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی با هزینه سرمایه سهام عادی و مدیریت سود"، **فصلنامه مطالعات حسابداری و حسابرسی**، انجمن حسابداری ایران، ۷۱، ۲۶-۹۲.

۱۶. مجتهدزاده، ویدا و آقایی، پروین. (۱۳۸۳). "عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی مستقل از دیدگاه حسابرسان مستقل و استفاده‌کنندگان"، **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۳۸، ۵۳-۷۶.
۱۷. محمدرضایی، فخرالدین و مهربان‌پور، محمدرضا (۱۳۹۵). "نوع گزارش حسابرس و تعداد بندهای حسابرسی: اثر رتبه مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار". **دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت**، ۵.
۱۸. محمدرضایی، فخرالدین و یعقوب‌نژاد، احمد (۱۳۹۶). "اندازه موسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی"، **پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی**، ۹.
۱۹. ناظمی اردکانی، مهدی. (۱۳۸۸). "تخصص صنعت حسابرسی و مدیریت سود". پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده اقتصاد.
۲۰. ناظمی اردکانی، مهدی. (۱۳۸۹). "تخصص حسابرسی در صنعت، معیاری برای اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی"، **مجله حسابرسی**، ۴۹، ۱۴۲-۱۴۷.
۲۱. نمازی، محمد و بایزیدی، انور و جبارزاده کنگرلویی، سعید. (۱۳۸۷). "بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران"، **پژوهش‌های حسابداری و حسابرسی**، ۹.
۲۲. نمازی، محمد و بایزیدی، انور. جبارزاده کنگرلویی، سعید (۱۳۹۰). "بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود". **پژوهش‌های حسابداری و حسابرسی**. سال دوم. شماره نهم. بهار ۱۳۹۰. ص ۴.
۲۳. نونهال‌نهر، علی‌اکبر و جبارزاده کنگرلویی، سعید و پورکریم، یعقوب. (۱۳۸۹). "رابطه بین کیفیت حسابرسی و قابلیت اتکای اقلام تعهدی"، **بررسی‌های حسابداری و حسابرسی**، ۶۱، ۵۵-۷۰.
۲۴. نیکخواه آزاد، علی و قناد، حمیدرضا. ۱۳۷۷ "عوامل عدم توسعه و روش‌های ارتقای حسابرسی داخلی در ایران" **مجله بررسی‌های حسابداری و حسابرسی** شماره ۲۲، ۳۸-۶۸.
۲۵. یعقوب‌نژاد، احمد، محمد امیری، (۱۳۸۸)، "بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت گزارش‌های حسابرسی و تأثیر عوامل مذکور بر ضریب همبستگی تغییرات قیمت و تغییرات سود سهام"، **پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی**، ۱(۱)، صص ۵۵ - ۷۴.
26. Ahmed, A. S., Rasmussen, S. J. and Tse, S. Y. 2008, "Audit Quality, Alternative Monitoring Mechanisms, and Cost of Capital: An Empirical Analysis", (August) Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1124082>
27. Alastair Lawrence, Miguel Minutti-Meza, and Ping Zhang. (2011). Can Big 4 versus Non-Big 4 Differences in Audit-Quality Proxies Be Attributed to Client Characteristics?. **The Accounting Review** 86(1), 259.
28. Alexeyeva, Irina, Svanstrom, Tobias, (2015) "The impact of the global financial crisis on audit and non-audit fees: Evidence from Sweden", **Managerial Auditing Journal**, Vol. 30 Iss: 4/5, pp. 302-323.
29. Asthana, S.C., Raman, K.K. and XU, H. (2015), "US-based Foreign Companies Choice of a US-based vs. Home Country-based Big N Principal Auditor and the Effect on Audit Fees and Earnings Quality", **Accounting Horizons**, 29 (3), PP.631-666.

30. Azizkhani M., Reza Daghani and Greg Shailer (2018); Audit Firm Tenure and Audit Quality in Constrained Market; **International Journal of Accounting**, September 2018.
31. Azizkhani, M., G. S. Monroe and G. Shailer, 2009a, "Auditor Tenure and Cost of Equity Capital", June, unpublished working paper, University of N.S.W.
32. Azizkhani, M., G. S. Monroe and G. Shailer, 2009b, "The value of Big 4 audits in Australia", September, unpublished working paper, University of N.S.W.
33. Azizkhani, M., Shailer, G., Monroe, G. (2012), "A Competitive Pricing of Audit Services in a Non-Big 4 Market", 13th International Asian Academic Accounting Conference, Kyoto University, Kyoto, Japan. PP.8-11.
34. Balsam, S., Krishnan, J. and Yang, J.S. 2003, "Auditor Industry Specialization and Earnings Quality", **Auditing-a Journal of Practice & Theory**, vol. 22, no. 2, pp. 71-97
35. Bauwhede, H.V., Willekens, M. & Gaeremynck, A. (2003), "Audit Firm Size, Public Ownership, and Firms' Discretionary Accruals Management", **The International Journal of Accounting**, 38 (1), PP. 1–22.
36. Beatty, R., 1989, "Auditor Reputation and the Pricing of Initial Public Offerings", **The Accounting Review**, vol. 64, no. 4, pp. 693-709.
37. Beck, Matthew J., Joshua L. Gunn and N. Hallman (2019); "The geographic decentralization of audit firms and audit quality"; **Journal of Accounting and Economics**, May 2019.
38. Becker, C.L., DeFond, M.L., Jiambalvo, J. and Subramanyam, K.R. (1998), "The Effect of Audit Quality on Earnings Management", **Contemporary Accounting Research**, 15 (1), PP.1-24.
39. Behn, B., Choi, J.H. & Kang, T. (2008), "Audit Quality and Properties of Analyst Earnings Forecasts", **The Accounting Review**, 83(2), PP. PP.327–359.
40. Bierstaker, J., Wright, A. (2001), "The Effects of Fee Pressure and Partner Pressure on Audit Planning Decisions", **Advances in Accounting**, Vol.18, PP. 25-46.
41. Bing, J., Huang, C.X., Li, A. & Zhu, X. (2014). "Audit Quality Research Report. Australian National Centre for Audit and Assurance Research". Hanna Neumann Building#21. Canberra ACT 0200 Australia.
42. Blackwell, D, T. Noland and D. Winters, 1998, "The value of auditor assurance: evidence from loan pricing", **Journal of Accounting Research**, 36, pp.57-70
43. Bushman, R.M. & Smith, A.J. (2001), "Financial Accounting Information and Corporate Governance", **Journal of Accounting and Economics**, Vol.32, PP. 237–333.
44. Buslepp, William, J. Legoria, R. Rosa and D. Shaw (2019); "Misclassification of audit-related fees as a measure of internal control quality"; **Journal of Advances in accounting**; September 2019.
45. Campa, D. (2013), "Big 4 Fee Premium and Audit Quality: Latest Evidence from UK Listed Companies", **Managerial Auditing Journal**, 28 (8), PP. 680-707.
46. Caramanis, C. and Lennox, C., (2007)., "Audit Effort and Earnings Management", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 45, pp. 116-138.

47. Chaney, P.K., Jeter, D.C., Shivakumar, L. (2004), "Self-Selection of Auditors and Audit Pricing in Private Firms". **The Accounting Review**, 79 (1), PP. 51–72.
48. Chen L., Gopal V. Krishnan and Wei Yu (2018); "The relation between audit fee cuts during the global financial crisis and earnings quality and audit quality"; **Journal of Advances in Accounting**, November 2018.
49. Chen, H., Chen, J.Z., Lobo, G.J. & Wang, Y. (2011), "Effects of Audit Quality on Earnings Management and Cost of Equity Capital: Evidence from China", **Contemporary Accounting Research**, 28 (3), PP. 892–925.
50. Chen, K.Y., Lin, K. & Zhou, J. (2005), "Audit Quality and Earnings Management for Taiwan IPO Firms", **Managerial Auditing Journal**, 20 (1), PP.86-104.
51. Chen, Y. Hsu, J.(2009). "Auditor Size, Auditor Quality, and Auditor Fee Premiums: Futher Evidence from the Public Accounting Profession". SSRN Working Paper Series.
52. Chen.X, Sun. Y, Xu.X. (2016). "Free cash flow, over-investment and corporate governance in China".
53. Chu B. and Yunsheng Hsu (2018); "Non-audit services and audit quality"; **Asia Pacific Management Review**, September 2018.
54. Chuntao Li, Frank MSong, Sonid ML Wong (2007). "Audit Firm Size and Perception of Audit Quality: Evidences from a competitive Audit market in china".
55. Collins, D., Pincus, M., and Xie, H., (1999), "Equity Valuation and Negative Earnings: The Role of Book Value of Equity". **The Accounting Review**, vol. 74 (January). pp. 29-61.
56. Cook, E., Kelly, T. (1988), "Auditor Stress and Time Budgets", **CPA Journal**, PP. 83-86.
57. Craswell, A., Francis, J.R. and Taylor, S., (1995), "Auditor Brand Name Reputations and Industry Specializations", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 20, pp. 297-322.
58. Craswell, A., Stokes, D.J. and Laughton, J., (2002), "Audit independence and Fee Dependence", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 33, pp. 253-275.
59. Daniel Aobdia, (2019); "Do practitioner assessments agree with academic proxies for audit quality? Evidence from PCAOB and internal inspections"; **Journal of Accounting and Economics**, February 2019.
60. Datar, S.M., Feltham, G.A. & Hughes, J.S. (1991), "The Role of Audits and Audit Quality in Valuing New Issues", **Journal of Accounting and Economics**, 14 (1), PP.3–49.
61. DeAngelo, L.E., (1981), "Auditor Size and Audit Quality", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 3, pp. 183-199.
62. DeFond, M., Zhang, J. (2014), "A review of archival auditing research", **Journal of Accounting and Economics**, 58(2-3), 275-326
63. DeFond, M.L. and Subramanyam, K.R., (1998), "Auditor Changes and Discretionary Accruals", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 25, no. 1, pp. 35-67

64. Differences in Audit-Quality Proxies Be Attributed to Client Characteristics? *The Accounting Review* 86 (1), 259.
65. Easley, D. and O'Hara, M., (2004), "Information and the Cost of Capital", **Journal of Finance**, vol. 59, no. 4, pp. 1553-1583.
66. Ebraheem Saleem Salem Alzoubi (2018); "Audit quality, debt financing, and earnings management: Evidence from Jordan"; **Journal of International Accounting, Auditing and Taxation**, March 2018.
67. Eilifsen, A., Messier Jr., W.F., Glower, S.M., & Prawitt D.F. (2010). **Auditing & Assurance Services**. 2nd edition. Berkshire: McGraw-Hill Education.
68. Elitzur R., A. Gavios and Y. Minchuk (2019); "Analysis of the Sarbanes- Oxley Ban on Non-Audit Services from an Auction Model Perspective"; **Journal of Accounting, Auditing & Finance**, August 2019.
69. Eshleman, J.D. & Guo, P. (2014), "Do Big 4 Auditors Provide Higher Audit Quality after Controlling for the Endogenous Choice of Auditor?", **Auditing: A Journal of Practice & Theory**, 33 (4), PP. 197-219.
70. Evans III, J.H., Feng, M., Hoffman, V.B., Moser, D.V. and Stede, W.A.V.D., (2015), "Points to Consider When Self-Assessing Your Empirical Accounting Research", **Contemporary Accounting Research**, doi:10.1111/1911-3846.12133.
71. Ferguson, A., Francis, J. and Stokes, D., (2003), "The Effects of Firm-Wide and Office- Level Industry Expertise on Audit Pricing", **The Accounting Review**, vol. 78, no. 2, pp. 429-449.
72. Ferguson, A., Francis, J. and Stokes, D., (2006), "What Matters in Audit Pricing: Industry Specialisation or Overall Market Leadership", **Accounting and Finance**, vol. 46, no. 1 pp. 97-106.
73. Fernando, G.D., Elder, R.J., and Abdel-Meguid, A.M., (2006), "Audit Firm Size, Industry Specialization, Client Size, and Cost of Capital – Information and Monitoring Effects." Working paper, Syracuse University.
74. Francis, J. (2011). "A Framework for Understanding and Researching Audit Quality". **Auditing: A Journal of Practice & Theory**, Vol. 30, No. 2, pp. 125-152.
75. Francis, J., & P. Michas. & S. Seavey. (2011). "Big 4 audit marker concentration and client earnings quality around the world". Working paper, University of Missouri.
76. Francis, J., Maydew, E. and Sparks, H., (1999), "The Role of Big 6 Auditors in the Credible Reporting of Accruals", **Auditing: A Journal of Practice & Theory**, vol. 18, no. 2, pp. 17-34.
77. Francis, J.R. & Wilson, E.R. (1988), "Auditor Changes: A Joint Test of Theories Relating to Agency Costs and Auditor Differentiation", **The Accounting Review**, 63(4), PP. 663-682.
78. Francis, J.R. (2004), "What Do We Know about Accounting Quality?", **The British Accounting Review**, 36(4), PP. 345–368.
79. Francis, J.R. (2011). "A Framework for Understanding and Researching Audit Quality". **AUDITING: A Journal of Practice & Theory**, 30(2), 125-152.

80. Francis, J.R., (2004), "What Do We Know About Audit Quality?" **The British Accounting Review**, vol. 36, no. 4, pp. 345-368.
81. Francis, J.R., Stokes, D. and Anderson, D., (1999), "City Markets as a Unit of Analysis in Audit Research and Re-Examination of Big 6 Market Share", **Abacus**, ol. 35, pp.185-206.
82. Fung, S.Y.K., Raman, K.K. & Zhu, X. (2017). "Does the PCAOB international inspection program improve audit quality for non-US-listed foreign clients?" **Journal of Accounting and Economics**, 64(1), 15-36.
83. G. D. Fernando, and A. M. Abdel-Meguid, R. J. Elder., (2010), "Audit quality attributes, client size and cost of equity capital" **Review of Accounting and Finance**, Vol. 9 No. 4, 2010, pp. 363-381.
84. Garcia- Blandon J., J.M. Argiles-Bosch and D. Ravenda (2019); "Is there a gender effect on the quality of audit Services?"; **Journal of Business Research**, March 2019.
85. Gebhardt, W.R., Lee, C.M.C. and Swaminathan, B., (2001), "Toward an Implied Cost of Capital", **Journal of Accounting Research**, vol. 39, no. 1, pp. 135-176.
86. Geiger, M.A. & Rama, D.V. (2006), "Audit Firm Size and Going-Concern Reporting Accuracy", **Accounting Horizons**, 20 (1), PP. 1-17.
87. Gibbins, M. Maccracken, S., & Salterio, S. (2010). "The Auditors for Negotiation with Management: Flexibility of Initial Accounting Position & Nature of the Relationship", **Accounting Organizations & Society**, 595-579.
88. Gray, P., P.-S. Koh, and Y. H. Tong., (2009), "Accruals Quality, Information Risk and Cost of Capital: Evidence from Australia". **Journal of Business Finance and Accounting**, vol. 36, no 1 & 2, pp. 51-72.
89. Harris, Erica E., Stefani L. Tate and Aleksader B. Zimmerman (2019); "Does Hiring a Local Industry Specialist Auditor Matter to Nonprofit Organizations?"; Arnova, 2018.
90. Henock Louis (2005). "Acquires Abnormal Returns, Audit Firm Size and the Small Auditor Clientele Effect", **Journal of accounting and economics** 2005.
91. Hope, O., Kang, T. T., Wayne, B. and Yoo, Y. K., (2008), "Impact of Excess Auditor Remuneration on Cost of Equity Capital Around the World", **Journal of Accounting, Auditing and Finance**, Forthcoming.
92. Hope, O.K., Thomas, W.B., & Vyas, D. (2013). "Financial reporting quality of U.S. private and public firms". **The Accounting Review**, 88(5), 1715-1742.
93. International Auditing And Assurance Standards Board (IAASB).
94. Jeff P. B, Inder K. K, K. K. Raman. (2010). "Do the Big 4 and the Second-tier firms provide audits of similar quality?". **J. Account. Public Policy** 29 (2010) 330-352. Contents lists available at Sciences Direct.
95. Jeffrey A. Pittman, and Steve Fortin., (2004), "Auditor choice and the cost of debt capital for newly public firms" **Journal of Accounting and Economics**, Volume 37, Issue 1, 113-136.
96. Jeong, S. W. & Rho, J. (2004), "Big Six Auditors and Audit Quality: The Korean Evidence", **The International Journal of Accounting**, 39(2), PP.175-196.
97. Jere, R, Francis. Michael, D, Y. (2009). "Big 4 Office Size and Audit Quality". **The Accounting Review** 84(5), 1521 (2009);

98. Johnson, B.W. and Lys, T. (1990), "The Market for Audit Services – Evidence from Voluntary Auditor Changes", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 12, pp.281-308.
99. Johnson, E., Kenneth J. Reichelt and Jared S. Soileau (2019); "No news is bad news: Do PCAOB part II reports have an effect on annually inspected firms' audit fees and audit quality"; **Journal of Accounting Literature**, December 2018.
100. Jong-H- Ch. Jeong-B-K-V. Chansong-K. Yoonseok-Z. (2009). Audit Office Size, Audit Quality and Audit Pricing. *Auditing: A Journal of Practice and Theory*. Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1011096>.
101. Jukka Karjalainen.,(2010), "Audit Quality and Cost of Debt Capital for Private Firms: Evidence from Finland", Department of Business University of Eastern Finland, <http://ssrn.com/abstract=1482939>
102. Kam-Wah Lai, (2019); "Audit Report Lag, Audit Fees and Audit Quality Following an Audit Firm Merger: Evidence from Hong Kong"; **Journal of Accounting , Auditing and Taxation**, August 2019.
103. Kanagaretnam, K., Lim, C.Y. & Lobo, G.J. (2010), "Auditor Reputation and Earnings Management: International Evidence from the Banking Industry", **Journal of Banking & Finance**, 34, PP.2318–2327.
104. Khurana, I.K. and Raman, K.K., 2004, "Litigation Risk and the Financial Reporting Credibility of Big 4 Versus Non-Big 4 Audits: Evidence from Anglo-American Countries", **The Accounting Review**, vol. 79, no. 2, pp. 473-1010.
105. Kilgore, A., & R.Radich & G G.Harrison. (2011). "The Relative Importance of Audit Quality Attributes". **A Ustralian Accounting Review**, Vol. 21, Issue 3, pp. 253-265.
106. Kooli, Chokri (2019); "Governing and managing higher education institution: The quality audit contribution"; **Journal of Evaluation and Program Planning**, December 2019.
107. Krishnan G. and Jing Zhang (2019); "Do investors perceive a change in audit quality following the rotation of the engagement partner"; **Journal of Accounting and Public Policy**, April 2019.
108. Krishnan G.V. (2003), "Does Big 6 Auditor Industry Expertise Constrain Earnings Management?", **Accounting Horizons**, vol. 17, pp.1 - 16.
109. Lawrence, A., Minutti-Meza, M. & Zhang, P. (2011), "Can Big 4 versus non-Big 4 Difference in Audit-Quality Proxies Be Attributed to Client Characteristics?", **The Accounting Review**, 86 (1), PP. 259-286.
110. Lee, P., D. Stokes, S. Taylor and T. Walter, (2003), "The Association between Audit Quality, Accounting Disclosures and Firm-Specific Risk: Evidence from Initial Public Offerings," **Journal of Accounting and Public Policy**, September, 22, 5, pp. 377-400
111. Lee-S. Hwang, and Kyung-T. Kim, and Su-K. Kwak., (2008), "Auditor Switching, Earnings Quality, and the Cost of Debt Capital".
112. Leuz, C. and Verrecchia, R.E., (2005), "Firms' Capital Allocation Choices, Information Quality, and the Cost of Capital", Working paper, University of Pennsylvania.

113. Li, C., Song, F.M. & Wong, S.M.L. (2008), "A Continuous Relation between Audit Firm Size and Audit Opinions: Evidence from China", **International Journal of Auditing**, 12(2), PP. 111-127.
114. Li, Y. and Stokes, D., (2008), "Audit Quality and Cost of Equity Capital", 2nd Workshop of Audit Quality, EIASM, 2008.
115. Liu, L. & Subramaniam, N. (2013), "Government Ownership, Audit Firm Size and Audit Pricing: Evidence from China". **Journal of Accounting and Public Policy**, 32(2), PP. 161-175.
116. Liu, M. and Wysocki, P., (2008), "Operating Risk, Information Risk, and Cost of Capital." Working paper, Pennsylvania State University and MIT.
117. Mansi, S., W. Maxwell and D. Miller, (2004), "Does auditor quality and tenure matter to investors? Evidence from the bond market". **Journal of Accounting Research**, 42, 4, pp. 755-793.
118. Martin, R.D. (2013). "Audit Quality Indicators: Audit Practice Meets Audit Research". **Current Issues in Auditing**, 7(2), 17-23.
119. Mohammad ARezaei F., N. Mohd-Saleh and Kamran Ahmed; "Audit Firm Ranking, Audit Quality and Audit Fees: Examining Conflicting Price Discrimination Views"; **International Journal of Accounting**, December 2018.
120. Ole-K. Hope. And T. Kang. And W. Thomas. And Y.K. Yoo., (2007), "Impact of Excess Auditor Remuneration on Cost of Equity Capital Around the World", **Journal of Accounting and Economics**.
121. Pierre Donatella, Mattias Haraldsson and Torbjorn Tagesson (2018); "Do audit firms and audit costs/fees influence earnings management in Swedish municipalities?"; **International Review of Administrative Sciences**, April 2018.
122. Pittman, J. and S. Fortin, (2004), "Auditor choice and cost of debt capital for newly public listed firms", **Journal of Accounting and Economics**, 37, pp. 113-136.
123. Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB), Concept Release on Audit Quality Indicators, PCAOB Release No. 005-2015.
124. Reynolds, J. and Francis, J., (2001), "Does Size Matter? The Influence of Large Clients on Office-Level Auditor Reporting Decisions", **Journal of Accounting and Economics**, vol. 30, no. 3, pp. 375-400.,
125. S. Ahmed. And J. Rasmussen. And Senyo Tse., (2008), "Audit Quality, Alternative Monitoring Mechanisms, and Cost of Capital: An Empirical Analysis", <http://ssrn.com/abstract=1124082>.
126. Salem Alhababsah (2019); "Ownership Structure and audit quality: An empirical analysis considering ownership types in Jordan"; **Journal of International Accounting, Auditing and Taxation**, June 2019.
127. Sarhan, Ahmad A., Collins G. Ntim and Basil Al-Najjar, (2019); "Antecedents of Audit Quality in MENA Countries: The Effect of firm- and country- level governance quality"; **Journal of International Accounting, Auditing and Taxation**, may 2019.
128. Shahzad K., Thierry Pouw, Ghulame Rubbaniy and Dr. Osama El-Temtany (2018); "Audit quality during the global financial crisis: The investors' perspective"; **Research in International Business and Finance**, October 2018.

129. Sheng-Te Chou, and Chia-Hsiang Chang., (2010), "Whether an auditor imagination of industry specialist reduces the cost of capital? Empirical from Taiwan".
130. Singh, Abhijeet; Harjinder Singh, Nigar Sultana and John Evans, (2019); "Independent and Joint effects of audit partner tenure and non-audit fees on audit quality"; **Journal of Contemporary Accounting Economics**; April 2019.
131. Wang, X. Zhang, M. & Yu. (2016). "Managerial overconfidence and over-investment", **Empirical evidence from China**, 3 (3), pp 453-469.
132. Xu, Y., Carson, E., Fargher, N. & Jiang, L. (2013), "Responses by Australian Auditors to the Global Financial Crisis", **Accounting and Finance**, 53 (1), PP. 301-338.
133. Yang Li. and D. stokes. And s. taylor. And L. Wong., (2009), "audit qualityT earning quality and the cost of equity capital", department of accounting and finance, P O Box197, Caulfield east 3145.

تهران، میرداماد، نرسیده به میدان محسنی، خیابان حصاری، نبش کوچه دهم پلاک ۳۴

کد پستی: ۱۵۴۷۷۳۳۹۱۱

تلفن: ۲۲۲۲۷۲۲۱

فکس: ۲۲۹۰۷۶۷۲

وبسایت

www.iaaaaar.com

ایمیل

iranianiaa@yahoo.com

Factors Affecting CPA Firms Audit reports Quality

Hamidreza Vakili Fard (PhD)¹

Department Of Accounting, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran. Iran

GhodratAllah Talebnia (PhD)²

Department Of Accounting, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran. Iran

Seyed Mohammad Alavi³ ©

PhD in Accounting, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

(Received: 13 February 2019; Accepted: 16 June 2019)

The purpose of this study is to examine factors affecting quality of audit reports issued by IACPA audit firm members. The study's sample consists of 192 IACPA audit firm members and covers 2013-2017 period. In this study, seven postulates are examined and relationships between number of partners, number of professional staff, number of CPA employees, number of contracts, annual income, age of the firm and disciplinary sanctions and the quality of audit reports were studied. Results of examination of postulates showed positive and meaningful relationship between audit quality variables including number of partners, number of professional staff, number of CPA employees, number of contracts, age of the firm and disciplinary sanctions, and a negative meaningful relationship between annual income variable and the quality of audit reports exist.

Keywords: Number of partners, Number of professional staff, Audit firm, Number of CPA employees, Number of contracts, Annual income, Age of the firm, Disciplinary sanctums, Audit reports quality.

---

¹ vakilifard.phd@gmail.com

² gh-talebina@yahoo.com

³ alavi@iacpa.ir © (Corresponding Author)